

VIDĚNO PĚTI

aneb Osobní doporučení 5 elitních kritiků nastupující generace

Na velkých filmových festivalech je krásné, že poskytují přehled o současné kinematografii v celé šíři. Někdo chce odchytil filmy, co se u nás nedostaly do distribuce, často z nepochopitelných důvodů, jako třeba životopis Doba Dyla I'm Not There režiséra Todda Haynese. Jiný chce vidět čerstvě oceněné opusy z festivalů v Cannes a Berlíně. Další touží s předstihem zhlédnout Scorsesseho koncertní biják o Rolling Stones Shine A Light. Na velkém festivalu, což Vary bezesporu jsou, je nejdůležitější udržet si přehled, jinak se můžete ztratit jako jehla v kupce sena. Proto si vám dovoluujeme předložit malé nezávazné vodítko: subjektivní výběr pěti filmů vybraný pěti mladšími filmovými kritiky...

Co se stane, když se v důchodkyni probudí sexuální touha? No co asi – to co v každém jiném. U lásky totiž na věku nezáleží – možná to zní banálně, ale německý film *Cloud 9* díky nastolení i zpracování tématu působí velmi novátorsky. Viděla jsem ho na festivalu v Cannes, kde ho předcházela pověst „fakt hustýho“ filmu. Když se něco takového dozvíte o snímku, který má současně vyprávět o sexu mezi důchodci, tak to zní hodně bizarně, ujetě až perversně. Neváhala jsem a probíla se s vřelou pomocí spolubydlící distributorky Zuzky na projekci, na které jsem se svou akreditací neměla vůbec co dělat. Byla jsem zvědavá, jestli se budu přihloupě rozpačitě chichotat, až uvidím obnažená šedesátí či sedmdesátiletá těla. Ale pak film začal a já musela přehodnotit mínění. Inge je taková normální důchodkyně, klidně něco jako vaše babička, která sedí doma v ušáku s pletacími jehlicemi a kočkou na klíně, zatímco

Wolke 9 (Mrak 9, Německo, 2008)

režie Andreas Dresen, hrají Ursula Werner, Horst Rehberg, Horst Westphal
8. 7. v 16:30, Pupp

Irena Hejdrová (aktuálně.cz)

dědeček poklimbává nad novinami. Inge si přivydělává k důchodu úpravami oděvů a zrovna jeden nese sedmdesátiletému zákazníkovi Karlovi. Karl otevře dveře – a pak to začne. První sexuální scéna se odehrává ještě před úvodními titulky, další následují. Není jich tolik, aby ten film byl zas až tak „fakt hustej“, ale není jich ani málo a rozhodně neuhýbají před ničím. Ingino sexuální obrození líčí citlivě a se smyslem pro lidské slabosti, zároveň ale hrdince nic neodpouští. Šírají ji stejné výčitky svědomí, jaké by nejspíš v její situaci šíraly i vás, i když se svým partnerem nežijete asi zrovna 50 let jako ona s manželem Wernerem. Dostává se do složitých situací,

kdy se musí rozhodnout, s kým bude pokračovat v další cestě a její rozhodování je stejně bolestné (ne-li bolestnější), jaké jistě znáte i vy. Je to vlastně tradiční milostný trojúhelník. Ve světě navyklém na ladné křivky dvacetiletých blondýn, případně na mužné bicepsy opálených hezounů ale působí tahle trojice přece jen poněkud zvláště. Jenže právě tím film Andrease Dresena, autora snímků Lásky na grilu či Léto v Berlíně vybočuje z průměru, právě tím zaujal i v Cannes, kde byl promítán v prestižní sekci Un Certain Regard a oceněn i jednou z jejích cen. „Chtěl jsem vyprávět tenhle milostný příběh tak, jako by hrdinové byli mladí, měl jsem dojem,

že něco takového se ještě ve filmu neobjevilo,“ řekl o něm sám Dresden. „Vždycky mě překvapovalo, proč jsou staří lidé ve filmu znázorňováni jenom tím sentimentálním pohledem.“ Ano, tenhle film není sentimentální a k Vratným lahvím a Babímu létu má taky dost daleko. Změní váš pohled na onu pokojně se usmávající babičku i na vlastní budoucnost. Zní to nabubřele, ale tenhle film je fakt důležitý. Navíc je přes všechno prolamování tabu hodně divácký, vtipný a ve svém celku i milý, přes své hořké až tragické tóny. Takže ve výsledku ten film je i fakt hustej – a jestli mi nedáte za pravdu, tak na vás pošlu svoji babičku!

Pohádka o malé mořské víle mi vždycky přišla jako jeden z nejsmutnějších příběhů, co kdy byly napsány. I Rusalka, malý ruský filmový zázrak, který se nešťastným vílím životem inspiroval, má v sobě melancholie vrchovatě. Kromě stesku a osudovosti ale tenhle poetický film, který voní po slané vodě, přetéká hravostí. Vyprávění začíná na pláži při náhodném setkání boubelaté Venuše a jakéhosi námořníka. Z jejich dovádění ve vlnách se narodí Alice. „Byla jsem malá ryбка v mamčině břiše,“ slyšíme vysvětlující vyprávění hlavní hrdinky, zatímco sledujeme ty dva, jak se ve vodě oddávají živočišnému sexu. Když se na svět díváte Alicinými očima, je poetický a pohádkový, mnohem zajímavější než normální suchá realita.

Její dětství v malém městečku u moře, kde se nikdy nepřestává honit vítr, ovšem není zrovna idyllické. Alice vyrůstá v dřevěném domku se zahořklou matkou, neustále vyhlíží na horizontu loď, kterou připluje její otec, a postupně poznává své kouzelné schopnosti. Když si něco moc přeje, splní se to. Jenomže záhy také zjišťuje, že s přáními se musí zacházet hodně opatrně. Osmnácté narozeniny už blondatá mořská víla oslaví na periferii Moskvy. Ve městě, kam „jdou všichni, co nemají kam jít“ si vydělává jako chodící reklamní poutač. Navlečená do obří makety mobilního telefonu chodí ulicemi a ze své legrační skrýše pozoruje svět. Je tak trochu mimo něj, tak jako byla vždycky. A když se pak zamiluje, bez komplikací to nebude – jinak to přece u malých mořských vil ani nejde.

Alicin zvláštní svět, kde se reálné slévá s magickým, není tak vydesignovaný jako francouzsky šarmantní Amélie. Vyprávění se navíc rozlévá jako neposedná říčka a chvílemi neukázněně mění směr. Ale podobně jako romantický příběh pařížské servírky je film o ruské víle plný fantazie a originálních nápadů. Režisérka Anna Melikyan si v něm hraje nejen s vodou – ať už se vlní v moři, padá z nebe nebo šplouchá v akváriu, ale i s motivy rybek nebo odtazité přitažlivého Měsíce. Rusalka je neobyčejný příběh, který je chvíli dojemný, aby vás za okamžik rozněžnil a vzápětí rozesmál. V jedné scéně má Alice zlomené srdce, ovšem musí do práce. Ulicemi Moskvy pak kráčí obrovský molitanový půllitr, ze kterého se ozývá holčičí vzlykání...

Rusalka (Mořská víla, Rusko, 2007)

režie Anna Melikjanová, hrají Maša Šalajeva, Jevgenij Cyganov, Maria Sokova
10. 7. v 18:30, Malý sál a 11. 7. ve 22:00, Espace Dorleans

Ilona Francková (Premiere)

Written (Written, Jižní Korea, 2007)

režie: Kim Byung-woo

5. 7. ve 12:30, Kino Čas a 6. 7. v 19:00, Espace Dorleans

Jiří Fliegl

Jednou z běžně užívaných frází filmových recenzí se stalo „sžít se s postavou“. Vedle filmových kritiků svůj vztah k postavám příběhů často vyjadřují i herci, když v různých reklamních rozhovorech mluví o tom, jak jim postava byla blízká z různých osobních důvodů.

Ale je vztah lidí vůči fiktivním bytostem založený na empatii, nebo má blíže k podmaňování či sadistickému ovládnutí? Z dané úvahy vychází jihokorejský nezávislý snímek Napsáno, který natočil mladý režisér a scenárista Kim Byung-woo. Narodil od amerických studiových filmů jako

Poslední akční hrdina (1993) a Horší už to nebude (2006), které se také zaměřují na vztah fiktivního světa s realitou a na individualitu fiktivních postav, nemusel korejský tvůrce své dílo podřizovat zákonitostem populárních žánrů, čímž se mu otevřela možnost pojmut téma tvůrčím a originálním způsobem.

Snímek se zaměřuje na hlavní postavu ze scénáře, kterou vyprávění vede proti její vlastní vůli. Posléze se začnou objevovat další postavy fiktivního světa příběhu, včetně alterega autorky, která za hrdinu cítí zodpovědnost a uvědomuje si svou všemohoucí pozici. Ale Napsáno jde ještě dál a zahrnuje i úrovně produkce filmu podle centrálního scénáře s postavou, kde se ukazuje vztah režiséra ke scénáři, a natáčecí proces, během něhož se postava konfrontuje se svým hereckým představitelem.

Kim sice téma svého snímku pojal komplexně a vážně, ale dokázal ho zpracovat do poutavého a stylově vytříbeného díla. Jednotlivé úrovně reality a fikce jsou ztvárněny v odlišném stylu – od dravého videoklipového hyperrealismu až po dokumentární estetiku reportáže z natáčení. Především však Napsáno zaujme schopností nápaditě přetvořit omezené náklady do působivých výrazových prostředků. Celý film totiž vznikl v malém studiu, jehož prostor se stává nástrojem spojení jednotlivých úrovní filmové reality i v odlišném pro diváka při jejich identifikaci.

Trilogii Jaroslava Papouška o rodině Homolkových televize omilá snad každý půlrok a přinejmenším celovečerní české filmy Miloše Formana taky není problém sehnat. Nic proti tomu, jsou to skvělé kousky. Ale v jejich světle se jaksí zapomíná na to, že vedle Formana a Papouška tu byl i Ivan Passer, který na jejich snímcích spolupracoval - a na jeho Intimní osvětlení (1965).

Tenhle klenot československé nové vlny a pro mnohé nejlepší český film vůbec, zachycuje naši národní povahu stejně dobře jako Hoří, má panenku nebo Ecce homo Homolka, ale přitom zůstává kultem pro zasvěcené. Jeho základní kvalitou, za niž ho milujeme, ale zároveň „hříchem“, kvůli kterému se mu vyhýbá masová popularita, je jeho nesmírná křehkost.

Intimní osvětlení je pouhá situace. Na vesnici se po letech setkávají dva spolužáci – muzikanti. Jeden buduje kariéru v městském orchestru, druhý řediteluje v místní hudební škole, staví dům pro rodinu a melouchaří na funusech. Společně vzpomínají na minulost, zarážejí si nad životem, nad ránem se opijí – a skoro nic víc.

V tom bezdějovém „nic“, shrnutém v proslulém závěru s vaječným koňakem, je přitom všechno. Humor jemný až skoro k vlastní škodě a lidský bez uslintanosti, spojované s tím slovem dnes. Hořkosladká životní moudrost, kterou by člověk nečekal od režiséra tehdy sotva třicetiletého. Kolekce figurek, představovaných většinou neherci a představujících české typy s laskavým pochopením, bez Formanovy jedovatosti a Papouškova

Vojtěch Rynda

Intimní osvětlení (Československo, 1965)

režie Ivan Passer, hrají Karel Blažek, Zdeněk Bezušek, Věra Křesadlová

10. 7. ve 14:00, Divadlo Karlovy Vary, 12. 7. v 16:30, Lázně III

populizmu. Nádherne situace balancující mezi sociologickým průzkumem a absurdním divadlem. A otisk té letní pohody při natáčení, kdy Miroslav Ondříček jednou rukou obsluhoval kameru a druhou ujídal z mísy buchety, upečených paní domu, ve kterém se natáčelo.

Tenhle „malý velký“ film je natolik intimní, že umí rezonovat v jednom každém divákovi, a zároveň je dostatečně významný na to, aby se neztratil na plátně Velkého sálu. A ten sál si zaslouží být plný. Snad si předseda hlavní poroty a letošní jubilant Ivan Passer přijde pro potlesk vestoje.

Ballast (Balast, USA, 2008)

režie: Lance Hamme, hrají Micheal J. Smith Sr., Jim Myron Ross, Tarra Riggs
4. 7. ve 22:00 Divadlo Karlovy Vary, 5. 7. v 16:00 a 7. 7. v 19:00,
Divadlo Husovka

Šimon Šafránek (Instinkt)

Lance Hammer žil v polovině devadesátých let v Los Angeles, kde vyráběl triky pro trháky jako Batman navždy (1995) a Batman a Robin (1997). Potom Hammera Hollywood omrzela a on se deset let coudal po deltě řeky Mississippi.

Klid a velkolepá samota mu učarovaly natolik, že do zdejšího prostředí zasadil svůj celovečerní debut Balast. Jde o mlčenlivý a výrazově minimalistický film vzdáleně příbuzný Tichému světlu Carlose Reygadase. Z evropských tvůrců si Hammer bere příklad zejména ze sociálních dramát bratří Dardenneových.

Na začátku je sebevražda. Po ní následuje další výstřel. To vše zásadně změní osudy tří přeživších: svobodné matky s dospívajícím synem a jejich zničeného, ale taky nenáviděného bývalého švagra.

Balast je úžasně jednolitý, emocionální síla jde skvěle dohromady s neučesanou formou a výsledkem je osobitý a hlavně osobní film, který patří do kategorie Lásky nebo nenávisť. Nic mezi tím. Balast vám nepříjde vstřícný. Ale pokud máte slabost pro autorský film anebo minimál, připravte se na jedinečný zážitek.

MEJDAN BUDE

aneb Doprovodný program MFFKV

S amozřejmě, že do Varů se jezdí na filmy a na večírky zvláště. Pokud se ovšem nedostanete k těm nejdůležitějším pozvánkám na otvírací a závěrečný mejdan, na Media party, večírek filmových profesionálů nebo na mejdany ČEZu, Unipetrolu, města Karlovy Vary, Instinktu, Soundsquareu a bůhví koho dalšího, neznamená to, že váš večer skončil. Bude vás to sice stát nějaké „šušně“ navíc, ale mejdan bude!

Hned otvírací noc v Lázních I, překřtěných na Vodafone Fér Klub, zahrají špičky našeho hip hopu Indy a Wich a po nich PSH. Jsme docela zvědaví, co na ně řekne Robert De Niro.

A co výstavy? V prvním patře festivalového centra v Hotelu Thermal budou vystaveny fotografie Dušana Hanáka. V druhém centru v Hotelu Pupp pak výstava grafiky, malby, kreseb a ilustrací Juraje Jakubiska. V karlovarském městském divadle pak výstava Buñuelova kameramana Gabriela Figueroa. Slavný herec Armin Mueller-Stahl vystavuje svoji tvorbu v Galerii umění města Karlovy Vary. V prostorách Vřídelní kolonády je 8. festival uměleckého skla. Ten v Sun Gallery hotelu Sanssouci doplní výstava designérky firmy Egermann Dany Tóthové. V Muzeu Nová louka krapátko „posh“ výstava Green Story o historii a současnosti golfu v karlovarském kraji.

V neděli 6. 7. nás zaujala výtvarná performance karlovarské oblasti Obce výtvarných umělců. Vystoupení skupiny Čechomor vás čeká na Divadelním náměstí. A hned dvě trendy kapely zahrají v Lázních I – Toxique a United Flavour. V podvečer 7. 7. začíná na Supermarket WC (bývalé toaletě u dolního autobusového nádraží a v souvisejícím podchodu) výstava plakátů na slavné filmové téma Podraz. Mimochodem, pořadatelé slibují osvěžovnu se stolečky a lehátky. Abychom nezapomněli, každý den od čtyř odpoledne na Letní scéně Karlovarského hudebního divadla Pod mostem hrají pro rodiče s dětmi pohádky.

8. července v Aeroport klubu (na Divadelním náměstí v bývalé budově České spořitelny) je uchystáno představení To nejlepší z Na stojáka. Večer před půlnocí se zjeví první dáma samby ve středoevropském prostoru, Yvonne Sanchez. Měli bychom dodat, že ještě o dva dny dřív tam zahraje náš redakční kolega DJ Ghonzales.

Pamětníci staré dobré Garáže nebo filmoví nadšenci pravidelně navštěvující půjčovnu filmů v Radosti určitě znají Ivo Pospíšila, ten bude v podvečer 9. 7. pouštět hudbu v již zmíněném Aeroportu. Po něm nastoupí hvězdy pražského Radia 1 Babe LN a Stanzím. Vůbec to bude noc plná toho nejlepšího, co česká hudební scéna nabízí. V Lázních I jsou J.A.R. a aby se to nepletlo, v Propagandě (nebo chcete-li Rotes Belin) hrají The Prostitutes. O den později stojí určitě za zmínku Ohm Square v Lázních jedna. 11. 7. DJ Twyky v Aeroportu. A v závěrečný den vřele doporučujeme vystoupení skupiny S.O.I.L. na pódiu před Thernalem. Pak už zaručeně odpadnete.